

2023-03-13

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: SOCN 2023-00005

KFKS 2022-01198

Motion – Gemensam handlingsplan mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck

Motion den 19 december 2022 av Gunnel Nyman Gräff m.fl. (S)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som i väsentliga delar uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med denna notering färdigbehandlad.

Sammanfattning

I inkommen motion från Socialdemokraterna föreslås två åtgärder i syfte att nå en gemensam strategi för kommunen i arbetet med våld i nära relationer (nedan omnämnt ViNR) samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Motionärerna föreslår att kommunstyrelsen och berörda nämnder i Nacka kommun ska ta fram en kommunövergripande och gemensam handlingsplan för att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare föreslås att kommunen utser en särskild samordnare med uppdrag att säkerställa att arbetet bedrivs i enlighet med målsättning och handlingsplan.

Barn- och familjeenheten har utrett förslagen och finner att sakfrågan som motionärerna belyser är viktig och att intentionen med förslagen är goda. Inom socialnämnden pågår ett arbete för att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck som i väsentliga delar uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen.

Ärendet

I syfte att nå en gemensam strategi i sakfrågan samt att stärka redan befintliga initiativ om att utveckla kompetens och arbetssätt inom området föreslår motionärerna kommunstyrelsen och berörda nämnder i Nacka kommun nedanstående åtgärder.

Förslagen är:

- Att det tas fram en kommunövergripande och gemensam handlingsplan för berörda nämnder och dess verksamhet för att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck.
- Att kommunen utser en särskild samordnare med tillräckliga resurser som säkerställer att arbetet bedrivs i enlighet med målsättning och handlingsplan.

Barn- och familjeenhetens utredning och bedömning

Socialtjänstens ansvar

Socialtjänstlagen styr det arbete som utförs inom barn- och familjeenheten. I lagen står skrivet att socialnämndens uppgift är att främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden. Socialnämnden ansvarar för att ge råd, stöd, vård och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det.¹

Det särskilda ansvaret för att fastställa mål för arbetet med våldsutsatta, barn som bevittnat våld samt våldsutövare regleras i Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter om våld i nära relationer, HSLF-FS 2022:39. I skriften står bland annat att:

- socialnämnden ansvarar för rutiner om hur personalen ska ställa frågor för att upptäcka ViNR²
- socialnämnden ska samverka för att samordna sina insatser så att de inte motverkar varandra³ samt att samverka externt med berörda verksamheter, myndigheter och organisationer⁴

Barn- och familjeenhetens arbete

Inom barn- och familjeenheten bedrivs ett arbete för att utveckla socialnämndens arbete med ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck. Samverkan med relevanta aktörer sker på individnivå när behov finns.

Vid barn- och familjeenheten finns en anställd samordnare vars uppdrag inkluderar ärendestöd samt samordning och utbildning av personal inom hela den sociala omsorgsprocessen. Samordnaren har även i uppdrag att sammankalla och leda den så kallade FRIDSAM⁵-gruppen som är en nämndöverskridande samverkansgrupp med deltagare från den sociala omsorgsprocessens olika arbetsgrupper samt från arbets- och etableringsenheten. Inom FRIDSAM har deltagarna möjlighet att delge varandra

¹ Socialtjänstlagen 3 kapitlet 1 §

² HSLF-FS 2022:39 2 kap 4 §

³ HSLF-FS 2022:39 2 kap 9 §

⁴ HSLF-FS 2022:39 2 kap 10 §

⁵ KvinnoFRID och SAMverkan

erfarenheter av arbetet med ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck samt tar del av ny information på området.

Utöver ovan nämnda uppdrag har samordnaren som arbetsuppgift att omvärldsbevaka och följa utvecklingen inom området på nationell och regional nivå, analysera utvecklingsområden och bidra till kvalitetsutveckling av arbetet. En ytterligare uppgift är att delta i det läns gemensamma Kvinnofridsnätverket och Origos arbetsgrupper. Kvinnofridsnätverket syftar till att samla aktörer på lokal och regional nivå och gemensamt ta fram regionala strategier och handlingsplaner för att stärka regionens våldsförebyggande arbete. Origo är ett resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Samordnaren bidrar med att ta fram rutiner som avser det interna samarbetet inom den sociala omsorgsprocessen avseende ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Slutsatser

Barn- och familjeenheten finner att de förslag som motionärerna framställer har en viktig intention. Våld är aldrig acceptabelt i någon relation eller situation. Den enskilde som blir våldsutsatt eller är våldsutövare behöver bemötas med sakkunnighet och erbjudas möjlighet till ett sammanhållet stöd.

Förslag 1: att det tas fram en kommunövergripande och gemensam handlingsplan för berörda nämnder och dess verksamhet för att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Inom den sociala omsorgsprocessen finns rutiner avseende hur personal kan upptäcka förekomst av ViNR och vidare stötta samt skydda den enskilde som är utsatt. Från Kvinnofridsnätverket har enheterna tillgång till regionala strategier och handlingsplaner för våldsförebyggande arbete.

Barn- och familjeenheten ser att en kommunövergripande handlingsplan skulle kunna stärka det kommungemensamma arbetet med ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck, men i nuläget bedömer barn- och familjeenheten att det arbete och samverkan som pågår är tillräckliga för att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Nämnbart under denna punkt är att kommunstyrelsen den 5 september 2022 (KFKS 2022-00409, § 232) avböjer förslag om en kommunövergripande plan med motivering:

”Det bedöms sammantaget inte finns skäl till att en särskild kommunövergripande handlingsplan antas inom området då det redan finns föreskrifter som anger att rutiner och samverkan ska ske.”

Förslag 2: Att kommunen utser en särskild samordnare med tillräckliga resurser som säkerställer att arbetet bedrivs i enlighet med målsättning och handlingsplan.

Barn- och familjeenheten har en anställd samordnare vars uppdrag är att handleda medarbetare inom den sociala omsorgsprocessen samt att bistå med sakkunnighet till arbets- och etableringsenheten genom forumet FRIDSAM. Samordnaren överser att arbetet inom den sociala omsorgsprocessen med att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs i enlighet med den sociala omsorgsprocessens interna rutiner. En utökning av FRIDSAM är en möjlig väg att stärka den kommunövergripande samverkan inom området och det förebyggande arbetet.

Genom det befintliga arbetet som pågår bedöms att socialnämnden bedriver ett arbete för att motverka och hantera ViNR samt hedersrelaterat våld och förtryck vilket i väsentliga delar uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen.

Barn- och familjeenheten anser mot bakgrund av ovanstående att samtliga förslag i motionen är besvarade.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Det är av vikt att det bland personal inom kommunens verksamheter finns en kunskap och en medvetenhet om hur barn påverkas av att utsättas för våld, såväl om våldet är riktat mot barnet själv alternativt om barnet är utsatt för att bevittna våld i sina nära relationer. Inom barn- och familjeenheten finns rutiner för att utreda och bedöma barns behov av stöd och skydd när det har kommit till socialnämndens kännedom om att ett barn har blivit utsatt för våld. Kommunen tillhandahåller insatser och stöd till målgruppen. Därmed innebär förslag till beslut inga konsekvenser för barn och unga.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Motion – Gemensam handlingsplan mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, Gunnel Nyman Gräff m.fl (S)

Caroline Andreasson
Enhetschef
Barn- och familjeenheten

Mirja Mosconi
Kvalitetsutvecklare
Barn och familjeenheten
Kvalitet individ och familj